

ЙОРДАН РАДИЧКОВ МЛАДИ ГОДИНИ

chitanka.info

На младини се влюбих в едно момиче. Излишно е да убеждавам читателя, че то беше много хубаво момиче. Разбира се, и аз не падах по-долу, бях много хубаво момче, имах вече сколуфи и умеех да карам велосипед, без да държа кормилото с ръце. Едва ли има момиче да устои на момче, което умее да кара велосипед, без да държи кормилото, и има сколуфи!

Но и момичето караше велосипед и беше със сколуфи; на туй отгоре то свиреше на цигулка, а аз не умеех да свиря на нищо. Мъчих се, мъчих се и си го измислих сам — ще се запиша в ученическата музика, ще се науча да свиря на някакъв инструмент и тогава вече няма начин момичето да не се влюби в мене.

Тъй и направих.

Отидох при диригента на музиката, той беше много музикален човек, ръцете и краката му работеха като бутала на парна машина. Казах му, че искам да свиря, а той ме попита дали мога да се изкача по тоновата стълбица, без някъде да се спъна, и аз веднага се изкачих; не само че не се спънах, но не прескочих и нито едно стъпало, даже на „фа“ не заекнах, защото знаех, че тя стърчи като подводен камък и само чака да те препъне.

— Много добре! — каза учителят, раздвижи едновременно и четирите си крайници, премести се от стаята в коридора, за да се върне след малко, като движеше със същата скорост буталата си. Тогава съвсем ми заприлича на локомотив, защото носеше и един голям бас. Басът стърчеше подобно комина на маневрената машина на гарата, наричана от всички ни „Чайникът“. По онова време берковската гара имаше такъв чайник. Той беше като Стефенсоновия локомотив, гореше по един тон въглища, но използваше само пет процента от тягата.

— Надуй! — каза учителят и ми подаде тръбата.

„Надуй!“ е едно, а да надуеш е друго.

Опитах, разбира се, и имах вече чувството, че тая огромна медна тръба ме поглъща целия и навън остават да стърчат само обувките ми, но звук никакъв не издава. Учителят ме измъкна, показва ми кое как трябва да правя, накара ме отново да надуя тръбата и — за вас лъжа, за мен истина — тръбата издаде звук. Малко е даже да се каже, че издаде звук; то беше страшен рев, какъвто е бил вероятно ревят на йерихонската тръба, и тая тръба ме спечели завинаги.

После почнахме репетиции, вечер надувах тръбата, за да извадя от нея две ноти, а в полунощ я пълнех тайно с дърва и ги отнасях в къщи, за да напая печката. Другите музиканти ми завиждаха, защото никой от тях не можеше да скрие дърва в инструмента си. Да си призная, репетициите малко ме изморяваха, струваше ми се нощем, че цяла вечер съм надувал автобус през ауспуха и че всичките му стъкла са дрънчали.

Като се понаучих да свиря на тоя голям бас реших една нощ да направя серенада на момичето, което обичах. Отидох да му посвиря, но едва бях почнал, един прозорец се разтвори с трясък, там се показаха нечии мустаци и един гневен глас ми извика:

— Да се махате с туй крякане, че като ви шльопна една кофа вряла вода!

Магнах се.

Седнах на тротоара с моя бас и си мислех, че оня, вместо да хвърля вряла вода върху музикантите, ще направи най-добре да си попари мустаците с вряла вода, защото и ние сме виждали мустакати хлебарки. Щом го нарекох хлебарка, ми олекна веднага. Забелязал съм, че ако мога да нарека някого точно, веднага ми става на душата по-леко. Взех своя бас и на пустата и тъмна улица произведох няколко ноти, но повече никой не ми се обади.

Попитах на другия ден момичето дали е чуло, че през нощта са му правили серенада, а то ми каза, че чуло да минават файтони по улицата и файтоните крякали с тромбите си.

— Крякали ли? — изненадах се много.

— Ами че крякаха! — каза ми момичето.

— Крякаха, казваш!

Крякали, крякали! И баща й излязъл на прозореца и им казал да се махат с туй крякане, че ще им шльопне една кофа вряла вода отгоре.

Бяха ме взели за тромба на файтон.

Сега вече съвсем намразих бащата на момичето, мразех от дъното на душата си тая мустаката хлебарка и тутакси се успокоих, защото знаех, че който обича едно момиче, трябва да ненавижда родителя. По-големи момчета ми бяха казвали, че родителят е най-неприятната работа в любовта и че винаги дебне някъде с бастуна си.

После си отидох на село и мама щеше да припадне от радост, че съм се научил да свиря на бас. Де — що имаше роднини, се извървяха

да видят как свиря на такъв голям бас, аз свирех през целия ден, а вечерта, като почнех да свиря отново, газената лампа изгасваше от детонацията. Всички казаха, че могат и на тъмно да слушат, а аз свирех в тъмното, всички викаха: „Тц! Тц! Тц!“ „Браво! Да ти не е жал, дете си харчила парите да го изучиш!“ Мама казваше, че не ѝ е жал.

Върнах се отново в Берковица през есента, моето момиче бе станало още по-хубаво, цялото играеше и пламтеше под роклята, но и аз не бях по-назад и вече се опитвах да бръсна сколуфите си. Слушах го вечер как свири с цигулката и веднъж реших да се покажа пред него направо от гимназията, тъй както съм с баса си, да седна в двора и да му изсвиря всичко, изучено в музиката, та да се прехласне.

Взех от братовчеда обувките, стегнах се, нарамих баса и чук-чук на портата — отвориха ми. Тя ми отвори, сияеща цялата, а и аз сияех, само че вътрешно. Имам това удоволствие, че при мен басът сияе външно, пълен с целия си блясък, а аз, скрит зад него, мога да сияя вътрешно.

— Ще ти посвиря — казах на момичето. — Ти сигурно не знаеш, че цяла година се уча да свиря.

— Ооо! — каза момичето. — Заповядай!

Тя ми предложи стол на зеления двор, седна на друг стол срещу мене, а аз си казах: сега му е времето! Или сега, или никога! Като я гледах върху зеления двор, мислех си, че мога да я скрия цялата в баса и да я отнеса в къщи, без да ме забележи някой, както през зимата носех дърва в баса си, за да си паля печката.

„Ръм-ръм!“ — ревна моята йерихонска тръба.

Тя се усмихна.

„Рум-рум!“

Тя още повече се усмихна.

„Ръм-рум!“

Тя почна да се смее с глас.

„Рум-ръм!“

Тя повика някого от къщата, а аз продължих да надувам и усещах как белите ми дробове се разтягат чак до петите. Ще стана целият на бял дроб, мислех си, но ще покажа всичко, каквото зная. Басът обаче има това неудобство, че макар да е много почтен инструмент, може да произвежда само две ноти. Той е съставка от музиката, без да е музика,

а аз в никакъв случай не исках да бъда съставка от музиката, защото никой не ще те забележи тогава.

„Ръм-рум!“

От къщата излезе непознат човек, вероятно него беше повикала. Той беше млад човек, обувките му тъй лъснати, че ако муха се докосне до тях, ще си разчекне краката. Непознатият млад човек доближи момичето, тури ръка на рамото му, а аз почнах да се изпотявам, но нито за миг не прекъснах надуването: „Рум-ръм!“ Непознатият ощипа бузата на момичето и двамата почнаха да се смеят, а аз продължих да се потя и да надувам баса. Струваше ми се по едно време, че басът толкова много е осолен, че ще почне да ръждясва, затуй прекъснах само за миг, да източа тръбата му.

В тоя миг момичето, което обичах, и момчето, което за първи път виждах, почнаха да ми ръкопляскат. „Ха-ха-ха! — смееше се момичето. — Никога не съм слушала такъв концерт!“ „Ха-ха-ха — смееше се непознатият. — И аз!“

Източих водата и надух с всички сили. Ще се пръсна или аз, казах си, или басът!

Никой обаче от нас не се пръсна!

Без да разбирам, станах от стола, преминах като механизъм зеления двор и излязох на улицата, но нито за миг не спрях да свиря. „Ръм-рум! Рум-ръм!“ Зад мен хлопнаха врата, после почнаха да хлопат други врати, после отнякъде се появиха деца, тръгнаха успоредно с мене, всички деца ме гледаха в очите и сияеха. „Рум-ръм!“ — ечеше моята медна тръба по улицата, а аз си мислех, че никога вече не ще стъпя в оная къща, че никога няма да свиря серенади, че никого не ще спечеля, щом ме види с тоя бас, че само децата единствено ще припкат по дирите ми.

С децата ние се сприятелихме много и всеки ден те идваха да им свиря с баса, а диригентът на музиката, който движеше всичките си крайници като бутала на парна машина, ме похвали, че е много добре, гдето съм тъй постоянен.

Пък аз съм си постоянен и винаги ще си остана такъв, както в младите години, защото младите години са най-хубави.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.